

asociaciones habrá seguramente en España que hayan tenido que sostener una tan titánica lucha como este Sindicato...» i després diu «merece ser tomado como modelo por todos los de España.»

Altra de les opinions valuoses la recollim del llibre titulat «Cervera. Estampes i veus», de A. D. S., quines inicials corresponen a un dels fills més il·lustres que compta avui Cervera.

Aquest llibret, que recull i esmenta, encar que breument, tot el que té de bó Cervera, dedica un capítol al Sindicat que no podem resistir de copiar-lo íntegrament ja que és un resum curt però expressiu de lo que ha fet el Sindicat. Diu aixís a la pàgina 32:

«El Sindicat de la Pagesia

Rés hi ha tan clarament representatiu de la Cervera moderna com aquesta fàbrica de farines que té una història tan breu com plena de exemplaritats.

Nasqué l'unió sindicada de la pagesia comarcana l'Agost de l'any 1918 amb tan dalit que ja tenia més de dos mil adherits.

La creixensa ràpida portà el determini de construir una fàbrica de farines, la primera pedra de la qual era posada el 16 de Maig de 1920. Dos anys després ja molia. Un edifici de tal capacitat (no més les sifjes poden guardar dues mil tones de blat) i una maquinària moderníssima representaven un esforç considerable en unes terres com aquestes on encara no s'havia donat mai l'exemple de l'acció col·lectiva en les grans empreses.

Fet el prodigi calgué posar-lo a prova. Poc més d'un any feia que la fàbrica era en marxa i quan tot just la balança industrial s'anivellava, un incendi sobtat destruí en poques hores el castell de tantes esperances. Vuit dies després, fumejant encara les runes, els socis del Sindicat prengueren l'acord de plantar cara a l'etzar malestruc i de refer, amb el sacrifici de tots, l'obra destruïda.

Nou mesos de treballs incessants costà la segona naixença de la fàbrica. El 8 de Maig de 1924 la remor de les màquines anunciava el retorn al treball. El rusc era viu. Novament les abelles incansables hi durien la flor de les terres d'aprop i de les llunyanes. La pagesia tornava a veure encés el far de l'esperança.»

Aixís resumeix l'història del Sindicat aquest cerverí, com ja abans en el mateix llibre al resumir els records de Cervera, i esmentant les principals fases de la seua vella història diu aixís:

«Ara la pagesia de la terra la torna a pendre per centre natural dels seus interessos. El Sindicat Agrícola, exemple formidable d'energia col·lectiva, eleva ses construccions ardides i crida els pobles i les masies al notu mercat de tots.»

Magatzems SALAT - Combat, 5 i 7 - Cervera

I com si volgués donar un consell a Cervera, recordant-li que la seua vida, la seua prosperitat l'ha de buscar única i exclusivament en la pagesia diu a continuació de l'anterior paràgraf:

«En aquesta novella fase de la seua vida, cal que Cervera es mostri generosa amb els pobles veïns, per obra i gràcia dels quals torna a ésser el cap visible d'una comarca activa».

Sense vanitat, però sí amb llegítim orgull, podem sentir-nos satisfets d'aquests i altres elogis. Si sentírem pena quan ens vescantaren, just és que sentim alegria quan ens elogien i més si els elogis venen de persona desinteressada i intel·ligent com en aquest cas. Satisfacció hem de sentir tots els que hem sigut constants i fermes. A tots correspon per igual, cada u des de son lloc la glòria del triomf. Tots els que han complert el seu deure, han contribuït per igual a aconseguir-ho.

Déu vulgui que cada any sigui una filada més que posem a l'engrandiment, millora i respecte que bé es mereix la nostra pagesia.

Si en l'any 1926 hem engrandit el nostre prestigi, no per això s'ha descuidat la part material.

Ja que per acord, molt acertat, de la Junta de Govern no es publica inventaris ni balanços que sols servien per girar (per ignorància o intencionadament) els fets, sino que els comptes són donats a la Junta general de socis, únics que tenen el dret i el deure de sapiguer-ho i comentar-ho i demanar explicacions, no obstant hem cregut fora de l'agrado dels socis, guardar unes quantes dades que a l'ensem que són curioses, demostren, lo que pot fer una col·lectivitat encara que tots siguin pagesos.

Han ingressat durant l'any 1926, 413 socis cooperadors.

Heus aquí, doncs, uns quants números representatius del moviment comercial del Sindicat durant l'any 1926.

El total de gèneres comprats als socis sumen 5.755.993 kilos que en números rodons uns 575 vagons i mig que ve a ésser un promig de dos vagons diaris per cada dia de treball.

S'han enviat 501 vagons de gèneres entre vagons i expedicions i s'han rebut 425 vagons, la major part com és de suposar d'adobs.

A la fàbrica s'ha molliurat 5.401.900 kls. de blat, i en molliures pels socis 112.789.

Al molí de pinso s'han triturat pels socis 486.508 kls. de gra.

Entre terra, voll i demás coses que porta el blat, s'han llençat 94 mil 150 kls. que d'haver-lo aprofitat com cal se'n hauria pogut fer 1569 sacs de terceres, quartes o quintes, que a 15 pessetes el sac, haurien valgut més de quatre mil duros.

S'han descarregat 5, 86 carros de blat a Cervera (dels socis, sense comptar la descarga de vagons), 920 a Sant Guim i 126 a Puigvert.

On són els grans assortiments? als **MAGATZEMS SALAT**

Els talons de vendes als socis (que podriem dir-ne número de vendes) són 10.020 a Cervera, 2.389 a San Guim i 235 a Puigvert.

S'han enviat 3.068 cartes i se n'han rebut 2.128.

En força elèctrica s'ha gastat 285.650 kilovats.

La fàbrica de farines ha venut gèneres per valor de 2.909.499,30 pts.

El magatzem de Cervera ha venut per 755.690,35 ptes.

El de Sant Guim per 224.873,80 ptes. i el de Puigvert per valor de 8.101 pessetes.

El total dels gèneres venuts als socis ascendeix a 989.665,15 ptes.

Els gèneres comprats als socis valen 2.416.364 ptes.

Els pagaments efectuats per caixa sumen 3.731.624,75 ptes.; això en metàl·lic, puix en lletra, transferència i altres maneres de pagament, pujaria algú milió més.

S'han fet préstecs als socis, en gèneres amb garantia de lletra, per 35.920,20 ptes.

Amb la garantia de blat portat a preu Sindicat, o sigui per mitjà de Barrats 29.650 ptes.

S'ha pagat per quotes amortitzades 78.300 ptes.

S'ha pagat per interessos 82.240,13 ptes.

Qui trobarà que és poc, qui trobarà que és molt.

No setres direm: En l'any 1927 hem d'augmentar aquestes xifres un cinquanta per cent.

Els socis tenen la paraula, coses més grosses han fet.

Protectors de..... l'agricultura

Aquests dies s'ha de celebrar a Madrid una assemblea o reunió de comerciants de gra de tot Espanya. No faltarà qui digui o pensi: Ja rebrem.

Els organitzadors, que saben que la gent és mal pensada, han batejat aquesta reunió amb el nom d'Assemblea cerealista i han dit que el seu objecte era protegir l'Agricultura i la Remaderia, mitjansant la llibertat de contractació i la supressió de les Juntes d'Abastiments.

No és el meu propòsit parlar avui del fi que es proposen, ja tindrem ocasió, si val la pena, de parlar-ne quan sapiguem els resultats, encara que estic segur, que de suprimir les taxes, especialment la del tocino, ni en parlaran.

Avui està de moda protegir l'Agricultura com temps endarrera ho era ésser «madrina de guerra» com anys atrás ho era fer balls de dis-

Per final de temporada grans rebalxes als Magatzems Salat

